

La frontera deixa en paper mullat les ordres d'allunyament

Un advocat expert en dret familiar redacta un informe amb el Col·legi d'Advocats de Girona plantejant el buit legal del sistema i aportant una solució

El postfronterisme sobre el qual ja es gestiona la sanitat a la Cerdanya, amb l'Hospital Comú de Puigcerdà, o la indústria càrnia, amb l'Escorxador transfronterer d'Ur, entre altres comarques gironines que comparteixen frontera amb França, encara no s'aplica en el dret familiar. Tant és així que les sentències judicials amb ordre de protecció per les víctimes de violència masclista a les comarques gironines fronterisses queden a la pràctica en paper mullat per la gran mobilitat tranfronterera de la població. Les ordres d'allunyament no tenen validesa a un costat i l'altre de la frontera i això fa que els condemnats puguin continuar assetjant les seves víctimes en els seus hàbits socials, laborals i comercials al territori de l'estat veí.

Un advocat català i doctor en Dret de Família resident a Sallagosa ha redactat un informe en el qual denuncia la situació i planteja solucions. Joan Cerdà, que ha fet l'informe en col·laboració amb la Comissió Contra la Violència Masclista i per la Igualtat del Col·legi d'Advocats de Girona, ha explicat que «la Cerdanya és el cas paradigmàtic d'espai transfronterer a Europa; tothom va amunt i avall travessant la línia i això fa que a l'altre costat de la frontera, l'ordre de protecció ja no és vàlida», i això fa que en moltes ocasions els condemnats esperen les víctimes al costat francès, tal com ha denunciat l'advocat. Cerdà ha argumentat que la legislació europea contempla que les ordres d'allunyament es compleixin en altres estats, però, en canvi, no contempla que tinguin validesa en dos estats, la qual cosa fa que en els espais fronterers la resolució perdi eficàcia. Passa a la Cerdanya però també al Ripollès o a l'Alt Empordà, on hi ha nuclis de població molt propers separats però per la frontera i on és fàcil trobar gent que fa vida, diàriament, a banda i banda d'aquests límits. Per exemple, es pot treballar en un país i viure a l'altre o anar a comprar a l'altre. En aquests traspassos de país és on hi ha la desprotecció.

En l'informe, Cerdà proposa que la solució seria fàcil: «Caldria aplicar una lògica fronterera tal com ja s'aplica per exemple en l'àmbit policial, deixant els agents entrar a l'estat veí fins a cinquanta quilòmetres

quan estan perseguint a algú. Així, la modificació legislativa hauria de permetre els jutjats de zones frontereres dictar sentències vigents a l'estat veí. Fer aquesta modificació seria molt fàcil. Ara les ordres d'allunyament a la Cerdanya son paper mullat».

El jutjat mixt de Puigcerdà, en tant que òrgan jurisdiccional de l'interior de l'Estat que coneix i resol els conflictes d'índole penal, civil, familiar i mercantil i també Jutjat de Violència sobre la Dona (JSVM), va instruir durant l'any passat 74 judicis per violència en l'àmbit de la família. D'aquests casos, jutjats número sis de Girona, el 40%, és a dir una trentena, van acabar amb ordre cautelar de protecció. Per norma general, les ordres de protecció, sigui cautelars o fermes, inclouen l'àmbit de la comunicació, amb l'ús del telèfon i les xarxes socials, i l'àmbit físic, amb distàncies de protecció de 250 metres.

Una clienta de Puigcerdà de Joan Cerdà, que ha volgut mantenir l'anonimat, explica que es topava sovint amb el seu marit condemnat amb una ordre d'allunyament perquè en coneixia els hàbits i sabia que anava a comprar al supermercat d'Ur, ja en territori de l'estat francès. En el centre comercial, el condemnat assetjava de nou la víctima amb total impunitat: «anava al supermercat i allà podia continuar el seu assetjament».

Violència masclista

Tanmateix, aquest és el segon any consecutiu amb rècord de denúncies sobre violència masclista en l'àmbit de la parella a les comarques de Girona. El 2023 va tancar amb una xifra mai registrada fins ara: 1.874 demandes de víctimes d'aquesta xacra. Això suposa que la policia gestiona més cinc casos al dia.

La xifra de denúncies es movia en les 1.500 de mitjana en els últims 11 anys i. La més alta s'havia assolit el 2022 amb 1.749, però el 2023 trenca amb tots els rècords, amb un 7,5% més de denúncies i per primer cop es van superar els 1.800 a la Regió Policial de Girona.